

בית משפט השלום בירושלים

מ"ב 21-11-63391 מדינת ישראל נ' קהתי

בפני כבוד השופט אלעד לנג

יאיר מרדכי קהתי ת"ז 315145235

המבקש

נגד

משטרת ישראל - מדינת ישראל

המשיבה

החלטה

- 1 .1 בפני בקשת המבקש לחייב את המשיבה לשלם לו פיצוי בסך של 10,000 ₪ בגין מעצרו ביום
2 28.11.21.
- 3 .2 עובדות העניין אינן שנויות במחלוקת בין הצדדים והן נפרשו בפני בית המשפט בכתבי
4 הטענות שהוגשו מטעם הצדדים ובמסמכים שהוגשו לבית המשפט בדיון שהתקיים ביום
5 20.2.22, ולהלן עיקרם:
- 6 א. ביום 17.11.21 התקשר קצין מודיעין של המשיבה אל המבקש והורה לו להגיע לתחנת
7 המשטרה למטרת "בירור" וזאת על יסוד בקשה שהופנתה אל המשיבה על ידי שירות
8 הביטחון הכללי. המבקש סרב להגיע לתחנת המשטרה ודרש כי ישלח לו זימון בכתב
9 (ראה עמ' 6 ש. 9-12 לפרוטוקול מיום 20.2.22).
- 10 ב. ביום 19.11.21 הגיעו נציגי המשיבה לביתו של המבקש ומסרו לו "הזמנה לסור
11 למשטרה" בה צוין כי עליו להתייצב בתחנת הקישלה-דוד-חקירות למטרת "בירור"
12 (מכתב הזימון צורף **כנספח ב'** לבקשה). המבקש לא נענה לזימון זה ולא התייצב
13 לתחנה.
- 14 ג. ביום 28.11.21 הגישה המשיבה לבית משפט בקשה למעצר "בהיעדר", במסגרתה
15 התבקש מעצרו של המבקש על יסוד מסמכים שסומנו על ידי בית המשפט (כב'
16 השופטת ח' טוקר) 1 ו-2 (מסמכים אלה סומנו על-ידי 3 ו-1, בהתאמה, בחותמת מיום
17 20.2.22).
- 18 ד. בדיון שהתקיים באותו היום בבקשה למעצר מסרה נציגת המשיבה לבית המשפט בעל-
19 פה כי המבקש "זומן לחקירה 3 פעמים ולא התייצב" (בעמ' 6 ש. 5-22 לפרוטוקול
20 הדיון מיום 20.2.22).
- 21 ה. בית המשפט קיבל את הבקשה למעצר המבקש וקבע בהחלטתו כדלקמן:

בית משפט השלום בירושלים

מי"ב 21-11-63391 מדינת ישראל נ' קהתי

1 "עיינתי בתיק החקירה שסומן על ידי 1-2, אשר לא היה מצדיק
 2 הוצאת צו מעצר בהעדר המשיב [המבקש בענייננו, א.ל].
 3 עם זאת, עולה מתיק החקירה כי המשיב זומן לחקירה בשלושה
 4 מועדים אך לא התייצב.
 5 בנסיבות, יוצא צו מעצר בהעדרו של המשיב. המשיב ייעצר,
 6 ייחקר וייעשה שימוש בסמכות קצין לשחרורו בתנאים לפי
 7 שיקול דעתו.
 8 ככל שהמשיב לא ישוחרר, יובא לפני שופט בהקדם האפשרי
 9 ובתוך 24 שעות ממעצרו".

10 (החלטת המעצר מיום 28.11.21 סומנה על ידי "6").

11 1. ביום 28.11.21 נעצר המבקש על יסוד צו המעצר שהוצא על ידי בית המשפט והופגש
 12 עם נציג שירות הביטחון הכללי אשר ערך לו "שיחת בירור". לאחר מכן, בחלוף
 13 שעתיים ממועד מעצר המבקש, שוחרר המבקש מבלי שנערכה לו חקירה.

14 טענות הצדדים

15 3. המבקש טוען כי צו המעצר הוצא על ידי בית המשפט על יסוד מצג שווא שהציגה המשיבה
 16 בדבר סירובו, כביכול, להתייצב לחקירה במשטרה - מקום בו הוא כלל לא זומן כדין
 17 לחקירה וממילא לא נמנע מלהתייצב לזימון כדין לחקירה. כן טוען המבקש כי הוא נעצר
 18 לצורך עריכת "בירור שב"כ" בניגוד לכללים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון ב-בג"צ
 19 5277/13 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שירות הביטחון הכללי (2.7.17) (להלן: "בג"צ
 20 האגודה לזכויות האזרח בישראל") בפרט לנוכח אי-וולונטריות הזימון ל"חקירה" שנערכה
 21 לו וזימונו על גבי מסמך זימון משטרתי. בכך גם הפרה המשיבה נוהל שנערך על ידה, בין
 22 היתר, בעניין זהות הגורם המשטרתי המוסמך לזמן אדם לצורך "בירור שב"כ" (ראש ענף
 23 מודיעין, לפי הטענה). עוד מוסיף המבקש וטוען כי בניגוד לדין המשיבה לא הפעילה כל
 24 שיקול דעת עצמאי בבקשת המעצר ושימשה "כסות" להגשמת האינטרסים של שירות
 25 הביטחון הכללי. לנוכח האמור טוען המבקש כי יש לחייב את המשיבה בפיצוי בשיעור
 26 לדוגמה של 10,000 ₪, אשר יהיה בו כדי לבטא בין היתר את מורת הרוח של בית המשפט
 27 בגין התנהלות המשיבה בנוסף לפיצוי המגיע בגין פגיעה בזכויותיו של המבקש.

28 4. המשיבה הפנתה בטיעוניה לפירוט עובדות העניין וטענה כי לא הטעתה את בית המשפט
 29 בבקשה לצו מעצר שכן בפניו הונחו העובדות והמסמכים אשר הצדיקו הוצאת צו המעצר
 30 שהוצא בסופו של יום. כן טוענת המשיבה כי היה על המבקש להתייצב במשטרה בהתאם
 31 לזימונים שנמסרו לו ומשלא עשה כן – פעלה המשיבה כדין עת ביקשה את מעצרו.

בית משפט השלום בירושלים

מיי"ב 21-11-63391 מדינת ישראל נ' קהתי

דיון והכרעה

- 1
- 2 5. בטרם אדרש להכרעה בטענות הצדדים, אעמוד, בקצרה, על עיקרי הדין הנוהג בבקשה
3 לפיצוי אדם בגין מעצר: סעיף 38 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים),
4 תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") קובע שתי עילות חלופיות לתביעה לפיצוי בגין
5 מעצר: האחת, שלא היה יסוד למעצר. השנייה, קיומן של נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי
6 האדם. הביטוי "שלא היה יסוד למעצר" פורש בהקבלה לביטוי "יסוד לאשמה" ולפיו נדרש
7 לבחון את המצב הראייתי שעמד בפני מבקש המעצר על בסיסו מתבקשת שלילת חירותו
8 של האדם, כאשר הרף הנדרש הוא זה של "חשד סביר" או "יסוד סביר לחשד" כאמור
9 בסעיפים 13 ו-23 לחוק המעצרים. כמו כן, נדרש שתקיים לשם כך עילת מעצר. בחינת
10 קיומו של יסוד למעצר צריך שתיעשה בראי החומרים שעמדו בפני המבקש בזמן אמת, ויש
11 להיזהר מפני נקיטה ב"חוכמה שבדיעבד" (ע"א 5604-94 חמד נ' מדינת ישראל). הבחינה
12 היא בחינה מנהלית של שיקול הדעת של הקצין הממונה אשר הורה על מעצר האדם או על
13 הגשת הבקשה למעצרו של האדם, לפי העניין. כן נקבע כי על מנת שניתן יהיה להגיע
14 למסקנה שלא היה יסוד למעצר, נדרש שחוסר הסבירות בפועלת הקצין הממונה יהיה
15 משמעותי (רע"פ 4121 רותם שגיא נ' מדינת ישראל). אשר לעילת התביעה השנייה של
16 "נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי" – המדובר ב"עילת סל" שיורית במהותה, שנועדה
17 להרחיב את שיקול הדעת של בית המשפט ועניינה, כך פורש בפסיקה, במחדלים או כשלים
18 שהתקיימו בהליכי החקירה עצמם, באופן ניהול ההליך והפרוצדורה שנקטה ובאופן סיום
19 מעצרו של העצור. בבחינת הפיצוי, מובא בחשבון משך שלילת הזכות לחירות, כמו גם עצם
20 המעצר הלא מוצדק, ככל שייקבע שכך היה.
- 21 6. בחינת נסיבות ענייננו, אל מול הוראות הדין ובפרט פסיקת בית המשפט העליון בבג"צ
22 האגודה לזכויות האזרח בישראל מעלה כי יש מקום לקבל את תביעת המבקש לפיצויו בגין
23 מעצרו הן בעילה לפיה "לא היה יסוד למעצר" והן בעילה לפיה "קיימות נסיבות אחרות
24 המצדיקות פיצוי האדם". להלן אבאר עמדתי:
- 25 7. אין חולק בין הצדדים כי המבקש בעניינו כלל לא נדרש להיחקר בתחנת המשטרה, בין על
26 ידי משטרת ישראל ובין על ידי שירות הביטחון הכללי, ותכלית זימונו לתחנת המשטרה על
27 ידי משטרת ישראל, ובהמשך באמצעות הבקשה שהוגשה למעצרו – נועדה אך ורק על מנת
28 להפגיש אותו עם נציג שירות הביטחון הכללי על מנת שזה יערוך לו "שיחת בירור" (ראה
29 ההפניות למסמכים בסעיפים 2(א-ב) להחלטה זו). תכלית זו נזכרה אמנם גם באחד משני
30 המסמכים שהוצגו בפני בית המשפט ביום 28.11.21 – שם צוין על ידי שירות הביטחון
31 הכללי כי נדרש לזמן את המבקש ל"תחקור" (סומן על ידי "1"). ואולם, אין חולק כי בדיון
32 שהתקיים בבקשה למעצר המבקש נטען בעל-פה בפני בית המשפט כי המבקש "זומן

בית משפט השלום בירושלים

מ"ב 21-11-63391 מדינת ישראל נ' קהתי

- 1 לחקירה 3 פעמים ולא התייצב (בעמ' 6 ש. 5-22 לפרוטוקול הדיון מיום 20.2.22, ההדגשה
2 הוספה, א.ל.) ובמסמך השני שהוצג בפני בית המשפט באותו מועד נכתב כי מבוקש לעצור
3 את המבקש "...לצורך חקירה אזהרה והמשך חקירה באירוע... פעילות של הפרת סדר
4 ציבורי במתחם הר הבית ירושלים, בניגוד להוראות המשטרה..." (המסמך סומן "3". מול
5 שורות 7 ו-2 בהתאמה). מכאן, כי בפני בית המשפט הוצג ביום 28.11.21 מצג מפורש לפיו
6 המבקש מתחמק, כביכול, מחקירה במשטרה, ולא הוצג בפניו מצב הדברים האמיתי לפיו
7 המבקש כלל אינו דרוש לחקירה משטרתית אלא לצורך "שיחת בירור" עם נציג שירות
8 הביטחון הכללי.
- 9 מסקנה זו מקבלת משנה תוקף נוכח הדברים שנכתבו בהחלטת בית המשפט מיום 28.11.21 .8
10 לפיהם חומרי החקירה שהוצגו בפניו אינם מצדיקים הוצאת צו מעצר בהעדר המבקש, אך
11 קיימת הצדקה לעצור את המבקש לנוכח כך שהוא "זומן לחקירה בשלושה מועדים ולא
12 התייצב" (בעמ' 1 ש. 15 לפרוטוקול מיום 28.11.21). זאת, כאמור, מקום בו המבקש כלל
13 לא זומן לחקירה במשטרה, אלא הזומן ל"בירור" עם נציג שירות הביטחון הכללי ואף זאת
14 נעשה ב-2 ולא 3 הזדמנויות, אחת טלפונית ביום 17.11.21 והשנייה באמצעות "הזמנה לסור
15 למשטרה" למטרת "בירור" ביום 19.11.21. עוד אוסיף כי על היעדר כוונה או רצון לזמן את
16 המבקש לחקירה במשטרה ניתן ללמוד גם משהתרחש בסופו של יום – עת המבקש נעצר
17 והובא לשיחת "בירור" עם נציג שירות הביטחון הכללי וכלל לא נערכה לו חקירה
18 משטרתית או חקירה על ידי שירות הביטחון הכללי טרם שחרורו ממעצר.
- 19 מכאן שהמסמכים והדברים שנמסרו לבית המשפט במסגרת הבקשה לעצור את המבקש .9
20 לא היו נאמנים לאמת, או למצער, הציגו בפני בית המשפט תמונת דברים חלקית ובלתי
21 מדויקת אשר הטעתה את בית המשפט לסבור ולקבוע כי יש מקום לעצור את המבקש בשל
22 כך ש"זומן לחקירה בשלושה מועדים אך לא התייצב" (כאמור בהחלטה מיום 28.11.21),
23 כך שכבר מהחלטת בית המשפט עצמה עולה, הלכה למעשה, כי "לא היה יסוד למעצר"
24 במונח סעיף 38 לחוק המעצרים, וממילא לא התקיימה בעניינו של המבקש עילת מעצר
25 שהצדיקה מעצרו, אלמלא סירובו, כביכול, להתייצב לחקירות אליהן זומן.
- 26 אשר לטענה המשתמעת מטענות המשיבה (אף שלא נטענה בפני בפירוש) לפיה ה"בירור" או .10
27 ה"תחקיר" שביקש שירות הביטחון הכללי לערוך למבקש עולה כדי "חקירה" בגינה רשאית
28 הייתה משטרת ישראל לזמן את המבקש להתייצב בתחנת המשטרה, יש מקום להפנות
29 לדברים המפורשים שנקבעו בבג"צ האגודה לזכויות האזרח שם עמד בית המשפט העליון
30 בהרחבה על האבחנה בין "תחקיר שב"כ" (המכונה גם "שיחת אזהרה") ל-"חקירת שב"כ"
31 הנערכת על פי הסמכויות שהוקנו בחוק לשירות הביטחון הכללי. באותו מקרה קבע בית
32 המשפט העליון כללים ברורים על פיהם נדרש שירות הביטחון הכללי לפעול בעת שהוא

בית משפט השלום בירושלים

מ"ב 21-11-63391 מדינת ישראל נ' קהתי

1 מזמן אדם ל"תחקור" בגין פעולת חתרנות שלא נלווים לה טרור וריגול, ובכלל כד קבע, בין
2 היתר, את התנאים הבאים (בפסקה ל"ה לפסק הדין):

3 " **א. הזמנת אדם לתחקור שבבסיסו פעולת חתרנות שלא**
4 **נלווים לה טרור וריגול תיעשה אך לאחר היועצות עם הייעוץ**
5 **המשפטי של השב"כ, אשר יתן דעתו היטב לפגיעה**
6 **הפוטנציאלית בזכויות המתחקר ולאיונה של הפגיעה**
7 **במקרה הקונקרטי עם האינטרס הבטחוני.**

8
9 **ב. לאחר שהתקבל אישור הייעוץ המשפטי לעריכת תחקור**
10 **מעין זה, במעמד זימונו של האדם לתחקור, בין אם על-ידי**
11 **השב"כ בין באמצעות המשטרה, יובהר למתחקר כי מדובר**
12 **בתחקור וולונטרי וכי הוא אינו מחויב להתייצב אליו. בתוך**
13 **כך, זימון לתחקור לא ייעשה באמצעות טופס המזמין את**
14 **המתחקר ל"חקירה" אלא יובהר בצורה מתאימה כי אין**
15 **מדובר בחקירה.**

16
17 **ג. עוד יובהר למתחקר, במעמד התחקור, כי כיון שאינו**
18 **נחקר באזרה, לא ניתן יהא לעשות שימוש בתוכן הדברים**
19 **כנגדו בבית משפט.**
20
21 **"...**

22
23 11. יישומן של אמות מידה אלה על ענייננו מגלה כי המשיבה (כשלוחה של שירות הביטחון
24 הכללי) לא פעלה בהתאם לכללים שנקבעו בהחלטת הבג"צ משהזימון שנמסר למבקש נערך
25 בענייננו על גבי טופס משטרתי הנושא כותרת: "הזמנה לסור למשטרה" (צורף כנספח ב'
26 לבקשה) ללא כל הבהרה כי המדובר בזימון וולונטרי אליו המבקש אינו מחויב להתייצב.
27 ממילא לא הוצג בפני גם כל מידע בדבר היועצות שנערכה על היועץ המשפטי של שירות
28 הביטחון הכללי טרם התבקש זימונו של המבקש לתחקיר (כנדרש בהחלטת בג"צ). מכל
29 מקום, לא יכול להיות חולק כי עצם העובדה שהמשיבה הביאה את המבקש לתחנת
30 המשטרה על יסוד צו מעצר שהוצא על ידה – עומדת בניגוד בולט ל"וולונטריות"
31 ההתייצבות של המבקש לתחנה שנקבעה ככלל מנחה מרכזי בהחלטת בג"צ הנ"ל – כך
32 שנמצא כי המשיבה, כשלוחה של שירות הביטחון הכללי, לא עמדה בכללים לזימון המבקש
33 ל"תחקור". בתוך כך אבהיר כי אין בידי לקבל את טענות המשיבה לפיה פעלה כדין לנוכח
34 סמכותה בחוק המעצרים לזמן חשודים לחקירה ועדים לעדות (ראה, למשל, סעיף 15
35 לתגובת המשיבה). בענייניו הבקשה למעצר המבקש לא נשענה על סמכותה של המשטרה
36 לזמנו לחקירה כחשוד בביצוע עבירה (והוא אכן לא נחקר) או לעכבו למסירת עדות (והוא
37 כלל לא נדרש למסור עדות) – אלא על הנחייה מפורשת שקיבלה משירות הביטחון הכללי
38 לזמן את המבקש ל"תחקור", כך שהמשטרה לא הפעילה את סמכותה האמורה בגין בענייניו
39 של המבקש ואין בכוחה כעת להצדיק, בדיעבד או בכלל, את התנהלותה.

בית משפט השלום בירושלים

מ"ב 21-11-63391 מדינת ישראל נ' קהתי

12. על יסוד האמור ניתן לסכם ולקבוע כי לא רק שלא היה יסוד למעצר המבקש (כפי שעולה מהחלטת המעצר עצמה), אלא שמתקיימות בענייננו גם נסיבות נוספות המצדיקות פיצוי בגין מעצרו של המבקש במובן סעיף 38 לחוק המעצרים, וזאת לנוכח התנהלות המשיבה אשר פעלה (כשלוחה של שירות הביטחון הכללי) בניגוד לכללים שנקבעו בבג"צ האגודה לזכויות האזרח בישראל, כמו גם מסרה בפני בית המשפט מידע חלקי ומטעה, על יסודו הוצא צו המעצר נגד המבקש.
13. אשר לשיעור הפיצוי המגיע למבקש בגין מעצרו, הבאתי בחשבון את העובדה כי הפגיעה בזכות החירות של המבקש – הנובעת מעצם מעצרו – הייתה מצומצמת יחסית (המבקש שוחרר בחלוף שעתיים ממעצרו) (ראה לעניין זה: בג"צ 5304/92 פר"ח סיוע לנפגעי חוקים ותקנות למען ישראל אחרת – עמותת נ' שר המשפטים, פ"ד מז(4) 715) וכי לא נערך על גופו של המבקש חיפוש (ראה והשווה: תא"מ 16-06-61586 טל ואח' נ' מדינת ישראל. כן ראה לעניין פיצוי בגין מעצר שווא: ת"א (י-ם) 9253/09 פלוני ואלמונית נ משטרת ישראל; תא (י-ם) 9088/02 עג'מי יוסי נ' גז חיים, רפ"ק; ת"א (ת"א) 46575/01 רוה נ' מדינת ישראל, פ"ד תשסב(3) 445 ו-מ"י (בי"ש) 15-01-12543 מחמוד אבו סעלוק נ' משטרת ישראל תחנת דימונה). מנגד, הבאתי בחשבון את העובדה כי מעצרו של המבקש נעשה בצו שיפוטי, תוך מסירת מידע חלקי ומטעה לבית המשפט, וזאת, על פניו, בניגוד לכללים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון בבג"צ האגודה לזכויות האזרח בישראל. בהקשר זה אציין כי ב"כ המבקש הדגיש בפני בית המשפט כי חרף עיסוקו בתחום זה משך שנים רבות, זו הפעם הראשונה בה נתקל במקרה בו אדם מובא ל"תחקיר" באמצעות צו מעצר שניתן על ידי בית המשפט. משכך הם פני הדברים, יש לראות במשנה חומרה את התנהלותה של המשיבה ולהרתיעה פן תשוב ותפעל בדרך זו בעתיד.
14. על יסוד כל האמור אני מקבל את התביעה ומעמיד את שיעור הפיצוי שתשלם המשיבה למבקש על סך של 7,000 ₪ אשר ישולמו לו בתוך 30 ימים מהיום. לסכום זה יתווסף שכר טרחת עורך דין בסך של 2,500 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ב אדר א' תשפ"ב, 23 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.

אלעד לנג, שופט